

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetés pénzek és hír-
dítások küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bocskor Béla,**
FŐMUNKATÁRSÁK: **Hochschild Lajos** Gyergyóban. **Vitos Mózes** a központban.

Kiadó tulajdonos: **Györgyjakab Márton.**
Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Az eredmény.

„Egyházpolitika Csikvármegyében” című, lapunk múlt számában megjelent cikkünkben ismertettük t. olvasóinkkal a körülményeket, melyek okot szolgáltatott arra, hogy az „egyházpolitika” kérdése nálunk is felvetett.

Ez ismertetéssel egyidejűleg kifejezést adtunk annak is, hogy nagyon kíváncsiak vagyunk: vajjon a vármegyénkben mindig híven megőrzött katolikus hitelvek hogyan fognak az egyházpolitika kérdésének felvetésekor érvényesülni?

Kíváncsiságunk ma már ki van elégítve. Megtörtént a május 25-iki törvényhatósági közgyűlés és ezen megtörtént vármegyénknek megnyilatkozása is.

Hogy mint vagyunk a megnyilatkozás mikéntjével megelégedve? Hogy mily benyomást gyakorolt reánk a 25-ki közgyűlésen megejtett szavazás eredménye?

Elmondjuk őszintén minden himezhámazás nélkül. Nem gyakorolt sem tulságosan megnyugtató, sem pedig nagyobb mérvben leverő hatást.

Tulságosan megnyugtató hatást azért nem gyakorolt, mert a számszerű adatok, t. i. az, hogy a kormány egyházpolitikai programja, ha nem is feliratilag, de jegyzőkönyvileg 60 szavazattal 42 ellenében pártoltatni határozottat, számszerűleg és tényleg a katholicizmusnak legyőzetését jelenti, de olyan legyőzetését, a mely egy kis győzelemmel mindig felér.

Ugyanis eltekintve attól, hogy a jegyzőkönyvi és felirati pártolás között is van némi különbség, mert hiszen az előbbi az utóbbinál mégis csak kevesebbet jelent; ezen kevesebbnek 18 szavazat többséggel történt keresztülvitele az ugynevezett liberálistáknak csak gyenge győzelmét, hogy ne mondjuk vereségét jelenti.

Jelenti pedig ezt azért, mert a szavazáskor — egy-két kivétellel — az összes tisztviselők és összes előjárósági tagok mind az állandó választmány véleményére adták szavazataikat, tehát a hivatalos apparátus csinálta meg a 18 szónyi többséget; jelenti továbbá azért, mert a 170—180 jelen volt bizottsági tag közül csak 102 egyén adta be szavazatát, 62—78 bizottsági tag pedig a szavazás elől kiállott, nem akarván ezek összefittkezésbe jönni a hivatalos apparátussal, de nem is mervén katolikus érzelmeiknek sem nyílt kifejezést adni, azonban azt merjük állítani, hogy ha az eltávozottak is szavaztak volna, ma más eredményről: a katholicizmusnak óriási győzelméről kellene szólnunk.

Tekintettel azonban arra, hogy a most előadottak szerint igen sokan valának, kik érzelmeik belvilágába csak bepillantani engedtek, de szavazatuk által azt nyílt szemlélés tárgyává nem tették, azt is be kell vallanunk, hogy a történetek ha nem is nagyobb mérvben, de mégis leverő hatással voltak reánk.

Több önállóságot, több nyíltságot, s főleg nagyobb egyenességet tételünk fel a bizottság tagjairól, s elvártuk volna tőlük, hogy akár egyik, akár a másik irányban, akár a kormány ellen, akár a mellett, de határozott színt vallanak, s minthogy e várakozásunkban csalódtunk sértési szándék nélkül, de ki kell jelentenünk, hogy nem szép dolog az, miképpő nagy adag férfiatlanságot kellett tapasztalnunk.

Jól tudja mindenki, s így a „félreállottak”-nak is kell tudniok, hogy nézeteiknek, meggyőződéseiknek a szavazat beadása által való nyílt- és férfias kifejezése miatt senki által felelősségre vonhatók nem lehetnek, miből kifolyólag nincs értelme visszahuzódni, kitérni a kérdés elől holmi kicsinyes okok miatt.

Mert ha minden kérdésben, mely egyénilig nem érdekel, de mely a közügyeket annál élénkebben érdekli, hasonló tartozkodó magaviseletet tanusítunk, méltán zuhan fejünkre a félnétség, hogy ne mondjuk gyávaság megbélyegző vádjá, már pedig egy oly morális testületre, mint milyen törvényhatósági bizottságunk. legalább is nagy szűgyen. ha a gyávaság bélyegét valaki, s hozzá még jogszerűen is homlokára sűti.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának az egyházpolitikában tanusított magatartását tehát olyannak kell neveznünk, mely egyik irányban sem mutat fel megnyugtató eredményt, ez pedig egy cseppet sem szép dolog.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Egy engedély.

Alig, hogy ügyvédi irodámat megnyitottam, eljegyeztem magamat és pedig olyan „előnyösen”, hogy egy fővárosi háztulajdonosnak egyetlen leányát voltam nőül veendő. Anyósom azzal akarta megtétezni irántam való jószágát, hogy ehatározta, miszerint az udvari kis épületet a mi számunkra adja oda lakásul, és elrendelte, hogy az számunkra átalakíttassék. Aztán legalább rendes lakástok lesz, a mint egy előkelő polgári család gyermekeihez illik... Punktum! így lesz! Addig még szót se a lakodalomról.

— Hiszen ez nem is baj, — felelém — ugy sincs még dolga az irodámnak, lesz legalább egy „ügy”!

— Adjunktus ur! itt van egy koncepcus, fontos és sürgős, írja gyorsan, vigye gyorsabban, hogy még e héten itt legyen az engedély.

Az engedély nem jött azonban a héten, hanem jött egy nagy lelet, mert sietségemben elfeledtem bélyeget tenni. Elindultam emezt lefizetni, amazt sürgetni. A fizetés hamarabb ment, mint a sürgetés, mert sehol se találtuk az ügyet; no de azért nem veszett el, mert a harmadik sürgető kérvényemre értesítettek, hogy tévedésből a katonai ügyosztályba küldték az építési ügyosztály helyett. Mikor azonban — 2 havi veszteséggel — az vizsgálóérkezett, itt rögtön elintézték azzal, hogy kiadták a szépészeti albizottságnak. Nem kellett egy hónapi utánjárás sem, itt kimondották, hogy „szépészeti szempontból nem nehezményeltetik!” Ezzel visszajött az ügyosztályba.

— No most már kérem az engedélyt!

— Lassan a testtel! Hisz még csak elvi vélemény van az átalakítás fölött, most műszaki szempontból kell vélemény és így a mérnöki ügyosztály fog nyilatkozni.

— No az jó lesz! — gondolám — ott sok jó emberem van, a kikkel együtt sörözök a „Meztilás”-ban, majd átszorítják azok az én ügyemet. Pontosan egy hónap alatt meg is bírálták a tervet s műszaki szempontból ugyan nem kifogásoltatott, azonban...

— Nagy egek! lét még egy „azonban” van?... Hiszen ma holnap itt az ősz és akkor nem lehet építeni.

— No hát tessék akkor sürgetni a közmunka tanácsnál, melyet meg kell kérdeni, hogy nem esik-e szabályozási vonalba a dolog?

A krajczáros hidvám mellett is 1 frt 46 krt adtam ki a Budán székelő tanácsnál tett vizitekre, a hol sajnálták, de nem intézhetik el, mert a tanács „elhirtelenkedte a dolgot!”

— El-hir-te-len-ke-d-te?!... — nyögtem busan — mikor egy egész év elmúlt a beadás óta!?

— Hja kérem, még nem volt az ügy a közegészségügyi osztályban, mi pedig nem tudhatjuk, nem volt-e az épület valaha istálló, mely esetben...

— Én miattam már lehetett! Itt volt a tél, most már nem lehet falat huzni; el is múlt a tél, és nem volt engedély. Kedves jegyesem pityergett egész nap, anyósom dühös volt s kijelenté, hogy ne merjek addig a szeme elé lépni, míg ezt a rongyos ügyet nyélbe nem ütöm!... Nem is merem én oda menni s csak levéllileg értesítem kedves jegyesemet, hogy:

„Most már a közegészségügyi osztály is nyilatkozott!”

„Most már a közrendészeti albizottság is hozzájárult!”

„Most már visszament a közmunkához, az ügyosztályba, az építési alosztályba, a tanács elé.”

Mit tudom én hány fő-, al- és mellékosztály nyilatkozott, véleményezett és kifogásolt rajta, de annyi igaz, hogy sok dolga lehetett vele valamenynyinek, mert most már nem hónapok, hanem évek teltek el, és nem hittem, nem hittem a füleimnek, midőn az idei tavaszon egy kézbesítő azzal állított be, hogy hozza az átalakítási engedélyt.

— Igaz az te ember?!... Lehetséges az?!

— Tessen olvasni!

Mohón kaptam ki a kezéből, borraivaló helyett megcsókoltam őt örömben és rohantam anyósomhoz, jegyesemhez, ki eddig el volt zárva előlem azon tilalom által, hogy addig ne mutassam magam, a míg nincs engedély.

— Van már, van már!

Lihegve rohantam be anyósomhoz s lobogtattam a papírt kezemben, a mint azonban előttem állott rég nem látott jegyesem: a kezem lehanyatlott, a papírt leejtettem. Jegyesem meg félre huzta száját és közönyösen elfordult.

Én meg kopa szodtam, ő... meg öszült azóta!

Ezért nem örültünk a viszontlátásnak, ezért nem kellett már a „kisürgetett” engedély.

— — — — —
Maig is nőtlen vagyok még, s ha netalán mégis megnősülnek, nem veszek el olyan lányt, a kinek az anyja házat akar építtetni a számomra.

B—E—r,

Zs. folytatja a Kódexek, mint nyelvmelék vizsgálatát és Marczali Henrik középkori latin krónikáink értékét fejtegeti. E két cikkel be van fejezve a mohácsi vészig terjedő korak, melyben irodalmunk és köznevelésünk egész köre olyan alaposan, annyi becses részlettel s oly gazdag illusztrációkkal van bemutatva, a hogyan eddig egyetlen irodalomtörténeti munkában sem volt s nem is lehetett. Ugyanez ízetben megkezdődik a XVI. század irodalmi viszonyainak ismertetése. Az első cikkben Kardos Albert ad áttekintést a protestáns korról (1526-1606.); a 2-ikban Helebrant Árpád: A könyvnyomtatás kezdete Magyarországon c. alatt az őnyomtatványokról s az első nyomdákrol és könyvtárakrol fenmaradt adatokat szövi érdekes képpé: a 3-ikban iamét Kardos a Vallásos irodalom cz. fejezetben az első nyomtatott biblia-fordítókrol értekezik. A szöveget 16 kisebb-nagyobb illusztráció díszíti. A minden tekintetben nagybecsű irodalmi vállalat két hetes füzetekben jelenik meg s minden hazai könyvkereskedés vagy a kiadóársulat utján füzetekenként vagy előfizetés útján beszerezhető. Minden egyes füzet ára 40 kr.

Jókai Már regényei képes kiadásában is szépen haladnak előre. Most jelent meg a vállalat a 6. füzeté egy színes squarellképpel és szép szöveg képekkel. Ára füzetekenként 40 krajczár.

A budavári honvéd-szobor leleplezése alkalmából a „Képes Családi Lapok“ 22-ik száma érdekes tartalommal és illusztrációkkal jelent meg. Nevezetesen reprodukálja a budavári honvédszobrot. Zala György kitűnő művészünknek ezennélis alkotását, továbbá az 1848-49-iki szabadságharc főbb szereplőinek képmásait. Reprodukálja továbbá az Arany-szobrot s annak két mellékalkaját: Toblit és Piroskát. A közlemények közül különösen megemlítendő Bartók Lajosnak ünnepi odája, melyet e jeles költőnk a honvédszobor leleplezése alkalmával szavalt el. Ugyancz alkalomból közli a „Képes Családi Lapok“ említett száma e jeles tudós jól sikerült arcképét is. Általában el lehet mondani, hogy a „Képes Családi Lapok“ mindig az események színvonalán áll s nagy gondot fordít arra, hogy olvasó közönsége hazánk kulturális mozgalmairól pontos értesítést nyerveessen. Minélfogva örömmel ajánljuk e lapot olvasóink figyelmébe, mint a legjutányosabb képes heti lap. Kiadóhivatal Budapest V., Nagykorona-utca 20. szám.

Szerkesztői üzenetek.

Vallástalanág. Minden esetre nagyon elszomorító állapot a különös megrovást érdemel az illető kereskedő üzég tiszteletlen és ünnepet sértő eljárása. A községi eljárásnak nemesak múltjában áll, hanem kötelessége is az ilyen viselkedésekkel szemben megtenni a mit a törvény világosan rendel s a mit a felháborodott közvélemény is méltán megkíván.

Alcsiki urnák. Fáradságért szíves köszönetet mondunk, de a küldött dolgokat, mivel azokat illetőleg a napi lapok által majdnem egy héttel meg lettünk előzve, nem adhattuk közre. Egyes rövidebb és a kellő időben beküldött közleményeket szívesen közlünk, ha azok legalább héttől délelőtt kezünkhez jutnak. A küldött habér lapokat savanyu tokányba fel fogjuk használni.

Három csiki gépész. Névtelenül beküldött közleményeknek helyet nem adhatunk.

A kis lutri húzása

Brünn 1893. május 24.
58. 50. 12 48. 78.

Írói kalapoknak, valamint **feldiszerknek** ujjáalakítását és divatos feldiszerését jutányos áron elvállalja

özv. Jancsó Mihályné.
Csik-Szereda, piaczszér, (Bíró Ferencz ház.)

A „Gyergyói Első Takarékpénztár Részvénytársaság“ igazgatóságának 1893. évi május hó 23-án tartott rendes igazgatósági ülésén azon határozatot hozta, hogy intézetünknel eddig 5%-kal kamatoztatott betétek után 1893. évi július hó 1-től kezdődőleg 4 1/2%-ot fog fizetni.

Együttal értesítettnek a tisztelt betevők arról is, hogy a betétek és kamatai után járó tőkekamat és járadékadót a pénztár hordozandja.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1893. máj. 24.

A „Gyergyói Első Takarékpénztár Részvénytársaság“ igazgatósága.

Butorok, kocsi és egyéb lakberendezéshez szükséges kellékek áthelyezés folytán, a csikszeredai pénzügyőri biztos által, jutányos áron, szabad kézből eladatnak. Venni szándékozók a tárgyakat a nappali órákban bármikor megtekinthetik.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemű helyi és vidéki közönséggel, hogy itten Csik-Szeredában a temető-utcában jól berendezett

KÁRPITOS, SZIJJGYÁRTÓ és NYERGES-MŰHELYT

nyitottam, hol mindenféle kárpitos és nyerges szakba vágó munkák, u. m. székek, divánok, kocsilüések, festések elkészíttetnek, valamint töltött és töltetlen butorok raktáron is kaphatók. Mint Csikmegye szülötte, ki több éven át nagyobb városokban ezen szakba vágó munkát tökéletesen elsajátítottam, biztosítékul szolgálhat a n. é. közönségnek az, hogy jó, tartós és a lehető legjutányosabb munkát fogok készíteni.

Becsés pártfogást kéri

tisztelettel:

Kocsis József
szijjgyártó és nyerges.

Tisztán kölesönös. Részvényei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.
A legnagyobb és leggazdagabb pénzügyintézet a világon.
Biztosítéki alapja:
907 millió frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
Alapított 1843.

Biztosít:
emberéletet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módzatok szerint.
Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG Kolozsvártt.

A JÉGBIZTOSÍTÁS
időszakának elérkeztével a t. ez. birtokosság és a gazda-közönség becsés figyelmébe ajánljuk a

MAGYAR FRANCZIA
BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOT.

E hazai társaság élén állanak Micsinyei és benicezi Benitzky Ferencz ur valóságos belső titkos tanácsos, Pestmegye főispánja stb., stb. mint elnök. Ormody Vilmos ur az igazgatóság elnöke és Vas Emil Ferencz ur vezérigazgató.

A folyó évi jégidényben a következő kiváló előnyöket és kedvezményeket engedélyezhetjük:

1. Az ajánlatban feladott egységárak kár esetén semmi leszállítás alá nem esnek, még akkor sem, ha a termények piaci ára a kár idején alacsonyabb volna is.
2. Aratási, cséplési és szüretelési költségek csak teljes (100%) kár esetén vonatnak le.
3. Oly telek, kik az I-IV. osztályu természetmennyekből legalább 10,000 frtnyi értéket biztosítanak, valamint a gazdasági együletek tagjai, tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára, 5%-os díjengedményben részesülnek.
4. A biztosítási díj szeptember hó 30-án lejárá váltóval fedezhető.

TÜZKÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSOK is a legelőnyösebben köttetnek s az előforduló károk méltányosan és gyorsan rendeztetnek.

Mindenemű felvilágosítással készséggel szolgálnak e hazarész legtöbb helységében létező ügynök-égek, valamint az alóirt vezérügynökség, hová a biztosítási bevallások, valamint ügynökségek elvállalása iránti ajánlatok intézendők.

Teljes tisztelettel
A MAGYAR FRANCZIA biztosító részvénytársaság erdélyrészi vezérügynöksége Kolozsvártt.
Csermák Gyula titkár.

Nincs gazda, nincs község vagy egyházmegye, kik ha nálam rendelnek, előnyben ne részesülnének bárki ajánlatával szemben!!

Gazdaközönségünk, Egyházmegyék és Községeknek!

Ajánlok kerülő, Vidats, Gubitz és Sack féle ekéket. Hegyvidéki váltó és két testű, váltva forgató iker-ekéket. Láncc boronákat, két vagy három tagu rézsut boronákat. Kézi és löerejű, szörva és sor-vetőgépeket. Legújabb kaszáló- és aratógépeket, kéveköttövel és a nélkül. Kézi, löerejű és gőzcséplőgépeket. Szénaforgató, gyűjtő és sajtolókat. Járgány vagy gözzel hajtható egy- és kétköví őrli malmokat szitaszerkezettel.

A legújabb tágla, cserép és agyagcső sajtoló gépeket, egy vagy két ló, vagy gőz általi hajtásra, mely óránként 200-1000 téglát készíthet. Szeszgyárak teljes berendezéséhez szükségeltéket. Tüzmentes és betörés ellen biztos pénz- és okmány-szekrényeket. Valódi Wertheim-kasszákat:

Nro 0	0 fél	1-es	2-ös	3-as	4-es	5-ös
70 frt.	85 frt.	100 frt.	120 frt.	140 frt.	160 frt.	180 frt.

mindenik bérmentve a megrendelő házához szállítva.

Templom berendezéseket és forgatható vaskoronájú harangokat, az orgona hangjai szerint hangolva és egészen kovácsolt vasból készült harang állványokat, bérmentesen bármely községnek tornyában felállítva, a harang réznek kilóját 1 frt 80 krért számítva.

Tüzoltói fecskendőket, személyi felszereléseket és egyéni ruházatok, a községi kötelese tüzoltók részére előirt szabályok szerint u. m. borsapát 90 kr, karóvet 25-40 kr, sisakot 2 frt 80-3 frt 60 krig, riadó-kürtöt 3 frt 50-5 frtüg, jelző sipokat stbbieket rendkívül olcsó áron, valamennyi budapesti szállító árainál sokkal olcsóbban!

RIEMER EDE
Első Székely Gép- és Tüzoltószerkek raktára
Székely-Udvarhelyen

9-10

Arjegyzékek, minták és költségvetések bérmentesen küldetnek!